VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie (vergadering 5)
11 maart 2021 online

Index verslag vergadering Raadscommissie
11 maart 2021
(vergadering 5)

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Bespreking stukken inzake Covid-19	3

RAADSCOMMISSIE 11 MAART 2021

Aanwezig bij aanvang:
Voorzitter: H.R. Jaarsma.
Griffier: B.J. Smeulders
Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson en J.A.C. Slingerland; D66: J. Deen en A.S. de Jong; VVD: M.F. Vogel en T. Westerneng; GroenLinks; J. van Drogen en P. Veenendaal CDA: D.E.O. Streutker en N.G.T. van Voorden; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge en mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl en H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.
College: P.I. Broertjes, burgemeester en G. Kuipers, F.G.J. Voorink, K.J. Walters en A.J. Wolthers, wethouders.

1. Vaststellen agenda (0.0)
De **voorzitter:**
- opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom;
- verwijst naar twee recent ingediende moties ‘Nieuw perspectief voor de horeca’ en ‘Breder perspectief voor de samenleving’ en de raadsinformatiebrief voor de raad over coronasteun, die mede onderwerp van beraadslaging zijn.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.1)
De **voorzitter**:
- hanteert een spreektijd per fractie van tien minuten en vijf minuten voor het college;
- geeft de PvdA in het begin de gelegenheid om een algemene inleiding te houden en geeft bij het thema economie VVD als eerste het woord.

3. Bespreking stukken inzake Covid-19 (0.3)
Woordvoerders:
Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson en J.A.C. Slingerland; D66: J. Deen en A.S. de Jong; VVD: M.F. Vogel en T. Westerneng; GroenLinks; J. van Drogen P. Veenendaal CDA: D.E.O. Streutker en N.G.T. van Voorden; SP: mw. B. Verweij; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge en mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: mw. H. Bijl, D. Degives Mas en H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.
College: P.I. Broertjes, burgemeester en G. Kuipers, F.G.J. Voorink, K.J. Walters en A.J. Wolthers, wethouders.

Presentatie college
Wethouder **Walters**:
- ziet het debat als een beeldvormende sessie en wil horen wat de commissie belangrijk vindt;
- daagt de raad uit om tot een gezamenlijk beeld te komen;
- merkt op dat in Hilversum 4.840 mensen met het Covid-19-virus besmet zijn geraakt, 67 ziekenhuisopnamen hebben plaatsgevonden en 76 mensen zijn overledenen; er is een coronateststraat op het Arenapark, begin april opent de vaccinatielocatie bij Pontmeyer, de druk op Tergooi is nog steeds groot er wordt een groot beroep gedaan op Hilversummers en hun uithoudingsvermogen;
- heeft op 21 oktober 2020 de raad een coronabrief gestuurd en heeft daarin twee scenario’s gepresenteerd: tijdelijk zwaar en langdurig zwaar; deze zijn nog steeds voldoende flexibel om toe te passen; de inhoud van de brief van 21 oktober 2020 raadt zij nog steeds aan;

- laat weten dat de sectoren horeca, winkels, sport en cultuur het meest door corona geraakt zijn; natuur en logistiek zijn niet geraakt, rode draden zijn nog steeds actueel: ondernemers bevinden zich in zwaar weer en er is een toename van beroep op werk- en inkomensvoorzieningen, er zijn opstapelende problemen rond kwetsbare doelgroepen; er is zicht op ontwikkelingen bij organisaties in de stad en er is toenemend sprake van kwetsbaarheid voor ondermijning vanwege de financiële problemen van sommige ondernemers;
- wijst op hoop vanwege het vaccinatietempo;
- laat weten dat ambtenaren al een jaar volop actief zijn naast hun gewone werk en alles vanuit huis doen; ze handelen op dagkoersen; dat is crisishandelen;
- staat stil bij de reserve Covid en wat daaruit wordt betaald: de onvermijdbare kosten, de beleidskeuzen en de extra kosten van de bedrijfsvoering;
- is bezig met de financiële impactanalyse, die half april komt en wacht op nieuws van het Rijk; mogelijk komt er een maartcirculaire met coronacompensatie;
- stelt dat risico's van vorig jaar zich weer opnieuw voordoen; er komt steun van het Rijk voor het bieden van perspectief aan jongeren, welzijn en cultuur en sport;
- laat weten dat de stand van de coronareserve eind 2020 € 3,6 miljoen was;
- heeft recent besloten om de TONK-regeling in te voeren, die € 1,6 miljoen kost;
- brengt dit jaar de precariobelasting niet in rekening en is bezig met een subsidieregeling voor het lokale MKB vanwege de corona-aanpassingen in bedrijven;
- ziet een inkomstenderving bij parkeren van € 1,3 miljoen;
- merkt op dat de Tomingroep heeft aangegeven aanspraak te willen maken op geld dat de gemeente van het Rijk heeft gekregen;
- ziet nog allerlei risico's: extra inzet ambtenaren, extra ondersteuning voor cultuur, ook inkomsten staan onder druk;
- voegt de stand van de Covid-reserve bij de stukken;
- ziet bij openbare veiligheid een voortdurende lockdown met lichte versoepelingen, er zijn uitdagingen in de handhaving; er is toenemende druk vanuit diverse branches om te versoepelen; er is een toename van betogingen en een risico van ondermijning;
- voert met name landelijke maatregelen uit, waaraan het college veel werk heeft;
- werkt samen met andere partijen in de veiligheidsregio en met de andere veiligheidsregio's;
- verstuurt elke twee weken een coronanieuwsbrief;
- licht toe dat de economie van Hilversum bovengemiddeld is getroffen, vanwege veel horeca, retail en cultuur en een fors aantal zzp'ers;
- weet dat er ook bedrijven zijn die juist profiteren; een groot aantal ondernemers stopt zelf; er zijn nog weinig faillissementen; er is een sterke toename van bedrijven met liquiditeitsproblemen; de arbeidsmarkt is minder gespannen; er zijn relatief veel ontslagen en het aantal bijstandsaanvragen is ook toegenomen;
- voert maatregelen inzake de Tozo en TONK uit;
- bereidt een lokale steunmaatregel MKB voor corona-aanpassingen voor;
- heeft ingestemd met het verruimen van de terrassen;
- staat garant voor het Stadsfonds, zodat dat ook ondernemers kan steunen;
- stuurt een voorstel naar de raad om dit jaar af te zien van het heffen van precariorechten;
- sluit met inwoners in de knoei betalingsregelingen af voor de woonlastennota;
- voert een wekelijks overleg met de taskforce 1,5 meter over cultuur, horeca, retail en evenementen;
- communiceert over maatregelen naar MKB en bedrijven, zodat die goed worden benut; dat gebeurt via MKB Doorgaan en Eureca;
- ondersteunt oproepen van ondernemersverenigingen in de lobby richting het Rijk, omdat het erg zorgelijk hoe sommige inwoners en ondernemers er nu voor staan;
- doet onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van zzp'ers in de media;
- versterkt al ingezette programma's, zoals SPOT 035 (digitalisering MKB);
- zet sterker in op het begeleiden van mensen naar kraptesectoren (IT, zorg, onderwijs, techniek en energie) via een mobiliteitscentrum. Zorgcentrum en Gooi en Vechtstreek werkt door;

- ziet sociaal maatschappelijk een toenemende onrust over het opvolgen van de maatregelen en grote achterstand op onderwijsgebied;
- baart met name de kansenongelijkheid zorgen; jongeren uit zwakkere milieus zijn daarvan de dupe;
- heeft net de Hilversums Educatieve Agenda gemaakt die ingaat op kansenongelijkheid;
- wijst op een Nationaal programma voor onderwijsachterstanden van € 8,5 miljard, waarvan een klein deel naar gemeenten komt;
- is coulant bij gesubsidieerde organisaties op het gebied van cultuur en sport als niet alle prestaties behaald worden;
- adviseert instellingen en organisaties over regelgeving en maatregelen, via Verenigingsondersteuning Hilversum;
- doet aan cofinanciering van cultuur via Rijk en provincie;
- levert noodsteun aan amateurverenigingen;
- kijkt welke mogelijkheden er zijn om anders uit de crisis te komen door events te organiseren die live en/of digitaal zijn;
- ziet bij kwetsbare doelgroepen toenemende eenzaamheid, met name bij jongeren en ouderen; vaccinaties bieden enige verlichting;
- heeft een groeiend besef van de impact van sluiting van scholen op veiligheid van jongeren en het risico op onderwijsachterstanden;
- laat weten dat de ernst van de meldingen van huiselijk geweld is toegenomen;
- merkt op dat de opvang van daklozen een uitdaging blijft; indien nodig wordt naar alternatieven gekeken;
- houdt blijvend contact met zorgaanbieders en instellingen over doelgroepen;
- zet de versoepeling van subsidieregelingen voort;
- voert via de G40 lobby voor extra geld voor de Wmo en jeugd;
- beschikt al een tijdje over een jongerenopvang bij daklozenopvang; ook is er wat uitbreiding wat betreft plekken voor beschermd wonen;
- merkt op dat het mentale welzijn van ouderen en jongeren onder druk staat; wel is er verlichting onder ouderen door vaccinaties;
- ziet dat jongeren ook het slachtoffer zijn geworden door ingrijpende maatregelen;
- heeft een brandbrief over de situatie van jongeren naar de staatssecretaris gestuurd;
- is aangehaakt bij de landelijke stuurgroep Corona en Jeugd;
- verwacht extra rijksmiddelen voor sociaal en mentaal (landelijk € 200 miljoen).
- stelt drie vragen aan de raad:
    1. Welke prioriteiten ziet de raad in de aanpak van de coronacrisis op korte en langere termijn?
    2. Weke ruimte ziet de raad om vanuit de algemene reserve middelen toe te voegen aan de reserve Covid-19?
    3. Welke aanvullende wijzen ziet de raad om het gesprek met de stad te voeren over de corona-aanpak?

Vragen over presentatie
Hart voor Hilversum:
- vindt dat het college op de goede weg is;
- is getriggerd door de opmerking dat het debat iets te vroeg komt en vraagt of het college open staat voor het meenemen van inspirerende opmerkingen van de commissie over de aanpak;

Wethouder **Walters**:
- vindt het te vroeg om een zakelijk inzicht in de coronareserve te geven;
- wil wel aanbevelingen van de raad meenemen.

De **VVD**:
- complimenteert het college met het harde werk;

- slaat eveneens aan op de opmerking dat het debat te vroeg komt en vraagt of het college verwacht dat het Rijk nog meer geld beschikbaar stelt om de Covid-reserve weer op peil te brengen en hoe dat in de tijd kan weggezet worden.

Wethouder **Walters**:
- moet handelen zonder alles te weten;
- verwacht nog geld van het Rijk om tegenvallers op de gemeentelijke begroting te dekken; wanneer en hoeveel is nog niet bekend;
- verwacht nog geld voor de TONK en 'Perspectief voor Jongeren', maar de omvang is niet bekend.

GroenLinks:
- vindt coulance betrachten ten opzichte van gesubsidieerde organisaties goed en vraagt naar de ernst van de situatie bij hen en wat daaraan eventueel te doen is.

Wethouder **Walters**:
- antwoordt dat sprake is van maatwerk en een algemeen beeld niet te geven is;
- merkt op dat de situatie voor organisaties die afhankelijk zijn van subsidies wel meevalt, omdat hun inkomsten gedekt zijn; bij anderen wordt geprobeerd iets extra's te geven; er is echter geen geld om iedereen te redden.

Het **CDA**:
- vraagt een beeld van uitgaven die de gemeente niet heeft hoeven doen en of ongewilde besparingen zijn gerealiseerd, welke gelden op andere terreinen in te zetten zijn.

Wethouder **Walters**:
- ziet op participatie veel doorschuiven en veel doorschuivingen vanwege de prioriteit op corona; wat het voordeel is kan zij niet aangeven; het **CDA** kan zich minder kosten voor bijvoorbeeld schoonmaak voorstellen; wethouder **Walters** heeft daar niet zo'n hoge verwachting van; naast minder schoonmaakkosten zijn er wel meer inrichtingskosten; bij besmettingen zijn er ook meer schoonmaakkosten.

De **SP**:
- wil weten welke zaken blijven liggen en hoe schadelijk dat is op korte, middellange en lange termijn;
- verwondert het dat bij de risico-inschatting bij jeugd, bescherming en opvang en veiligheidsbeleving volgens het college van een gemiddeld risico sprake is en vraagt waarom dat geen hoger risico is.

Wethouder **Walters**:
- ziet wel extra druk op jeugd, maar weet dat men met extra inzet ook een heel eind komt;
- constateert dat mensen die worden getroffen in hun inkomen het echt zwaarder hebben;
- verwijst naar het overhevelingenoverzicht voor wat er blijft liggen, wat niet zoveel is; er wordt volop geproduceerd, omdat ook minder vakantie wordt opgenomen.

Hilversums Belang:
- zegt dank voor het overzicht van het verloop van de Covid-reserve, waarin bijvoorbeeld scholen, kinderopvang, betalingsregelingen lokale lasten, horeca, inrichting compact centrumgebied, detailhandel tweede lokale maatregelenpakket, arbeidsmarkt-werkzoekenden die een beroep op de financiën doen ontbreken en vraagt of die posten nog een keer boven water kunnen komen;
- informeert naar de prioriteitsstelling voor de korte en lange termijn en de mate van impact van risico's;

- ziet ten behoeve van het aanvullen van de Covid-reserve mogelijkheden om extra geld bij het Rijk laten vragen, gemeentelijk vastgoed verkopen, gemeentelijke grond verkopen en de ozb te verhogen met maximaal € 12,5 miljoen.

Wethouder **Walters**:
- stelt dat in de onttrekkingen van € 2,3 miljoen kinderopvang zit, welke onttrekkingen waarschijnlijk dit jaar weer komen; de volgende financiële impactanalyse komt half april naar de raad toe;
- beaamt dat tot nu toe nog geen sprake is van een volledig beeld.

Democraten Hilversum:
- vraagt juist een reactie van het college op de drie vragen en constateert dat het college ook al keuzes heeft gemaakt;
- adviseert het college te kijken naar het tienpuntenplan van D66 in Amsterdam;
- rijmt de opmerking dat het goed gaat met kinderen en jeugd niet met het feit dat er geen cijfers zijn over de gevoelens van eenzaamheid en depressie.

Wethouder **Walters**:
- wil vanavond juist van de raad prioriteiten horen, omdat anders het effect van het debat vermindert;
- weet niet alles van de jeugd, maar jongerenwerk, zorgaanbieders en mensen in het veld proberen jongeren en ouderen die eenzaam zijn te helpen; de grote inkomensdaling in sommige gezinnen heeft enorme stress tot gevolg, wat leidt tot verslechtering in huishoudens.

D66:
- vindt het indrukwekkend om te zien dat de gemeente zo dicht op zaken zit, er wordt keihard gewerkt, wat de fractie waardeert;
- vraagt naar mogelijkheden bij ambtenaren om dingen erbij te doen.

Wethouder **Walters**:
- heeft niet zoveel ruimte om iets extra's te doen; voor de TONK moeten extra mensen ingezet worden; extra dingen vergen ook extra bedrijfsvoeringskosten.

De **PvdA**:
- licht de motie 'Perspectief voor de samenleving' toe;
- stelt dat corona gezondheidszorg, ondernemers, buurthuizen, verenigingen, culturele organisaties, onderwijs, leerlingen en inwoners treft; problemen moet men daarom in samenhang tegemoet treden;
- merkt op dat de motie ook een reactie is op de motie van de VVD over terrasuitbreiding en precariovrijstelling, met welke motie bijvoorbeeld het restaurant voor mensen met een beperking niet is geholpen, omdat dat niet beschikt over een terras;
- wil dat de gemeente weloverwogen besluiten neemt die de samenleving in de meest brede zin ten goede komen en ondernemers ondersteunt die de afgelopen maanden meer hebben gedaan dan alleen dicht zijn gegaan;
- wil ook de visie op het centrum weten en ervoor zorgen dat de binnenstad na corona weer aantrekkelijk zal zijn;
- wil zaken meer in samenhang doen, om te voorkomen dat corona kansenongelijkheid verder vergroot, teneinde mensen echt vooruit te helpen, om te zorgen dat het achter de voordeur veilig is, om de afgelopen jaar vergrote eenzaamheid niet als een gegeven te zien en om mensen weer zo snel mogelijk aan het werk te h helpen, bij te scholen of uit de schulden te helpen en te vooromen dat ze die krijgen;
- stelt dat de raad met de motie input aan de voorkant kan leveren, op het coronaherstelplan en op de kadernota;
- wil de crisis ook als kans zien om op een solidaire wijze uit de crisis te komen, die bijdraagt aan een inclusieve samenleving;

- wil de sterkste schouders daartoe de zwaarste lasten laten dragen.

Discussie over openbare orde en veiligheid
De **VVD**:
- informeert wat er tegen het ondermijningsrisico gebeurt en of dat te mitigeren is, gezien het actuele liquiditeitsrisico bij ondernemers.

D66:
- erkent dat een crisis ook een kans in zich kan dragen;
- is zich bewust van de beperkingen en belastingen van de crisis;
- is blij dat het college en ambtenaren kansen zien;
- ziet op openbare orde en veiligheid een kans in het zien van de gemeente als medestander; de openbare orde is nauwelijks verstoord en veiligheid is niet in het geding geweest; rond jeugd en veiligheid kon een persoonsgerichte aanpak veel ellende voorkomen; de burgemeester heeft de-escalerend opgetreden en heeft oproepen gedaan via media, bestuurders, politie, boa's en dienstverleners; de brief, persoonlijke benadering en het betrekken van scholen en ouders heeft in aller belang gewerkt;
- merkt op dat plunderingen en vernielzicht zijn uitgebleven; oproepen tot opstand sloegen dood;
- geeft prioriteit aan het zien van de gemeente als medestander en samenwerkingspartner bij het handhaven van openbare orde en veiligheid en behoud van een leefbare en veilige stad, waarbij men samen criminaliteit aanpakt, niet vanuit autoriteit alleen, maar als medestander in de crisis; samen kan men de openbare orde en veiligheid hoog houden;
- vindt ondermijning, witwassen, drugsoverlast en hangjongeren gemeenschappelijke vijanden;
- wil als gemeente de politie, burgers en bedrijven als medestanders vasthouden.

GroenLinks:
- heeft groot respect voor de manier waarop burgemeester en de politie tot nu toe zijn opgetreden; beheerst en respectvol met een duidelijke grens;
- deelt de zorgen over de toenemende kwetsbaarheid vanwege ondermijning; eerder heeft de raad al ingestemd van aanscherping van het beleid op dat punt en de vraag is hoe dat zich verhoudt met de toenemende kwetsbaarheid; de vraag is ook of er nog een extra inspanning nodig is.

Hart voor Hilversum:
- roept het college op om integraal te gaan werken aan de gevolgen van de coronapandemie en de genomen coronamaatregelen, die hun weerslag hebben op de samenleving; wat is de directe impact, de kortstondige, langdurige en structurele impact; antwoorden zijn uit de leefwereld op te halen;
- roept het college op ook en vooral in gesprek te gaan en te blijven met ervaringsdeskundigen, zoals grote en kleine ondernemers, zzp'ers, uitkeringsgerechtigden, ouderen, vertegenwoordigers van wijkcentra en buurthuizen en alle overige doelgroepen, zodat niet politiek gekleurde info wordt opgehaald; de inzet van controlegroepen is daarbij aan te bevelen; alles met het oog op een kwalitatief doelgroepenonderzoek als onderdeel van een corona-impactanalyse;
- vindt het belangrijk om eenvormige en eenduidige handhaving van de coronaregels te blijven voortzetten; handhavers lijken in wijken verschillend om te gaan met regels; de dagelijkse praktijk is weerbarstig, maar vanwege behoud van draagvlak vraagt de fractie aandacht voor een gewenst uniform optreden.

Het **CDA**:
- complimenteert de burgemeester die zich in woord en daad inzet voor openbare veiligheid en alles wat met corona te maken heeft;
- noemt het een kunst om een brug te vormen tussen voorlichting en het aanpakken van overtreders en vraagt waar de grens ligt en wanneer het te ver gaat.

Hilversums Belang:
- complimenteert de burgemeester, boa's, politie en handhaving;
- vraagt wat opschaling van de aanpak van ondermijning inhoudt en waaraan concreet wordt gedacht;
- vraagt wat is bedoeld met begrenzing van buitensporig gedrag door normstelling.

De **ChristenUnie**:
- stelt vast dat het college tot nu toe de enorme klus goed heeft gefikst;
- vraagt zich af hoe de pijn het eerlijkst te verdelen is, of het college iedereen in de picture heeft en of er signalen uit de samenleving komen om dat te ontdekken;
- vraagt aandacht voor de inzet op die gebieden waar de overheid financieel niet aan kan voldoen en waar er toch problemen worden voorzien; qua eenzaamheid is de samenleving ook zelf aan zet, maar ook daarin zijn er witte vlekken;
- heeft aandacht voor prostitutie gevraagd; meer mensen stappen daaruit en de fractie vraagt op welke manier het college daaraan kan meewerken en welke de factoren zijn waarom sekswerkers niet uitstappen.

Democraten Hilversum:
- beperkt zich tot de mogelijke ondermijning, die complex is en langdurig kan zijn;
- vraagt of al een trendbreuk is vastgesteld en of het college over voldoende middelen beschikt om daarop adequaat te acteren.

Leefbaar Hilversum:
- zegt dank voor de actieve houding van de burgemeester naar jongeren toe; die getuigt van lef, wat de fractie waardeert;
- verbaast het nu ineens wel boa's te zien terwijl er niet meer personeel bij is gekomen; energie op handhaving zou er wellicht op andere plekken moeten zijn; er zou een grens bij handhaving moeten zijn, die ook menselijk is;
- stelt dat de gemeente meer zichtbaar moet zijn om 'bommetjes in de stad' te signaleren.

De **SP**:
- zegt dank aan het college voor alle inzet;
- ziet wel werk blijven liggen, zoals minder aanpak van overlast en minder handhaving daarop;
- vraagt of Hilversum de boa-bonus heeft uitgekeerd;
- ziet een toename van kwetsbare mensen en dichte dagbestedingen;
- wenst maatregelen om sekswerkers van inkomen te voorzien;
- vraagt aandacht voor overlast van vuil.

Burgemeester **Broertjes**:
- zegt dank voor de complimenten, maar wijst op de gezamenlijke opgave;
- gaat nog lastige maanden tegemoet; de uitweg uit de crisis is lastiger dan erin terecht komen; de saamhorigheid is namelijk verdwenen; dat vraagt om waakzaamheid;
- stelt de lastige vraag of iedereen wel in beeld is en wil die vraag vooral beantwoorden;
- is geholpen bij het bestrijden van de crisis doordat mensen de overheid als partner zijn gaan zien; de afgelopen jaren is geïnvesteerd in het samenwerken op wijkniveau tussen de wijkagent, Versa Welzijn, jeugdwerkers en de gemeente; daardoor zijn er weinig ontsporingen geweest
- is in gesprek met horeca over ondermijning, een kwestie van lange adem; de **PvdA** vraagt of het college wil nadenken over branchering van de detailhandel; burgemeester **Broertjes** wil over dergelijke zaken een beeldvormende sessie organiseren en blijft de komende tijd actief op ondermijning;
- vindt bij handhaving de menselijke maat en maatwerk ijkpunten; er worden boetes gegeven; de overheid als partner heeft zich uitbetaald;

- heeft zowel demonstraties verboden als toegestaan, maar er zijn grenzen als mensen zich niet houden aan locaties en aantallen;
- stelt dat met een dichte horeca tijd is vrijgekomen om de zichtbaarheid van de politie te vergroten;
- heeft de boa-bonus uitgekeerd;
- beaamt dat er wel werk van boa's blijft liggen, maar heeft groot respect voor de wijze waarop boa's de afgelopen twaalf maanden hebben gefunctioneerd; de **VVD** vindt preventie in deze tijd heel belangrijk; burgemeester **Broertjes** stelt dat het overleggen van de financiële positie vanuit de horeca een behoorlijke intimiteit met de overheid vraagt; de informatiepositie kan echter beter en daaraan werkt het ondermijningsteam; de **SP** wil inzicht in welk boa-werk blijft liggen en wat de raad daaraan kan doen;
- zal over sekswerkers het gebrek met de wethouder Economische Zaken aangaan over wat de gemeente voor hen kan doen; dat heeft nog niet voldoende aandacht gekregen.

Wethouder **Walters**:
- merkt op dat via het bescherming- en opvangplan ook tegen uitbuiting en mensenhandel wordt opgetreden; er is één ondersteuner voor uitgebuite mensen en sekswerkers; zij kunnen ook naar het Sociaal Plein, omdat ze geen werk en inkomen hebben en dus een bijstandsuitkering kunnen aanvragen; de **SP** wil hierover verder praten, omdat het ondernemers zijn die op waarde moeten worden geschat; wethouder **Walters** gaat eerst in overleg met degene die over sekswerkers gaat; de **ChristenUnie** vraagt het college zich te verdiepen in de problematiek die verband houdt met het uit de prostitutie stappen; wethouder **Walters** gaat daarmee aan de slag;

Discussie over economie
De heer **Loois (inspreker, eigenaar De Gulle Graef en voorzitter KHN afdeling Hilversum)**:
- meent dat perspectief voor de horeca in bredere zin getrokken moet worden, namelijk ook perspectief voor de retail en cultuur; wellicht zijn terrassen te verruimen;
- ziet een behoorlijk groot gezamenlijk belang, omdat verbinding met elkaar duidelijk is geworden; sluiting van horeca heeft voor de retail omzetverlies tot gevolg gehad;
- meent dat precariorechten in 2022 geïnd kunnen worden, maar niet voor de extra vierkante meters terrassen;
- is het opgevallen dat meerdere partijen meer willen weten over ondermijning in de horeca en hij is daarover in gesprek geweest; daarover leven ideeen; men kan goed kijken naar gebruik van steunmaatregelen door bedrijven; degenen die geen steunmaatregelen aanvragen worden misschien gebruikt en zijn kwetsbaar;
- verzoekt de schuldenpositie van de horeca op lange termijn op te lossen;
- is blij met de korte lijnen met de gemeente en blijft zich daarvoor inzetten.

De **VVD**:
- heeft een motie ingediend om een kickstart te geven aan ondernemers die het nu zwaar hebben;
- stelt dat de motie geen geld kost, maar alleen ziet op niet in rekening brengen van precariorechten; horecaondernemers zijn ook bereid te investeren; de **SP** stelt dat het Rijk heeft besloten om ondernemers 100% te compenseren en vraagt welke voorstellen de VVD heeft om zzp'ers te compenseren; de fractie verklaart zich bereid met de VVD mee te gaan inzake terrassen als de VVD bereid is te kijken naar oplossingen voor andere ondernemers; de **VVD** is voor zzp'ers benieuwd naar het beeld van de wethouder; de fractie wil ondernemers niet door het ijs laten zakken omdat ze gesloten zijn; hun verdiencapaciteit is cruciaal en moet ondersteund worden;
- vindt de horeca van cruciaal belang samen met cultuur voor de levendigheid van het centrum; de **PvdA** vraagt wat er gebeurt met horecaondernemers zonder terras; de **VVD** wil de horeca laten samenwerken om met elkaar door de crisis te komen; de **PvdA** hikt tegen het iets doen voor een bepaalde groep aan en wil dat voor de hele samenleving doen; de **VVD** wil ook kijken wat op korte termijn nodig is, omdat bij veel mensen het water aan de lippen staat;

snelheid en flexibiliteit zijn namelijk geboden; de **PvdA** is het te doen om een trendbreuk te maken voor een betere kwaliteit van de samenleving;
- wil kale plekke in het centrum zoveel mogelijk voorkomen;
- wil ondernemers niet door het ijs laten zakken omdat ze gedwongen gesloten zijn;
- is benieuwd hoe de wethouder flexibel kan zijn om maatwerk te realiseren;
- wijst op veel gepensioneerde ondernemers en mensen die mee kunnen denken om ondernemers een steuntje in de rug te kunnen geven.

GroenLinks:
- steunt de koers van het college uiteengezet in de laatste raadsinformatiebrief: steun voor getroffenen, mensen die hun baan zijn verloren en zzp'ers; hen moet men helpen het hoofd op een effectieve en laagdrempelige manie boven water te houden;
- is blij met de TONK-regeling en wil haast maken met de aangekondigde subsidieregeling voor het lokale MKB om de zwaar getroffen bedrijven in die hoek overeind te houden; de bovengrens mag van de fractie naar € 2.500,-; de **SP** vraagt of GroenLinks van mening is dat de gemeente de TONK-regeling ruimhartig toepast; **GroenLinks** vindt de vermogensgrens van € 31.000,- voor alleenstaanden en € 61.000,- voor samenwonenden verdedigbaar;
- is het ermee eens dat de horecasector heel zwaar is getroffen en alle hulp verdient om overeind te blijven, maar is tegen toezeggingen doen over het gebruik van de openbare ruimte die verder reiken dan het laatste jaar van de huidige gemeenteraad; men kan namelijk niet een groep garanties voor drie jaar geven en een andere sector niet; dat zou men per jaar moeten bekijken de **VVD** vraagt hoe GroenLinks dan aankijkt tegen de benodigde zekerheid van ondernemers, die zo maar een jaar terugverdiencapaciteit krijgen; **GroenLinks** stelt dat het niet aan de gemeente is om zekerheid te geven langer dan een jaar en dat niet anders moet zijn dan in andere sectoren ook gebeurt;
- weet dat bedrijven zullen omvallen en dat Hilversummers op straat zullen komen te staan; prioriteit moet zijn met creatief en effectief beleid mensen er weer bovenop helpen;
- wil kansen voor vestiging van bedrijven in de binnenstad na de crisis meenemen.

De **PvdA**:
- vernam dat het niet heffen van precariorechten in 2021 naar verwachting € 220.000,-uit de algemene reserve vraagt;
- vraagt hoeveel van de 250 restaurants/horecagelegenheden in Hilversum over een terras beschikken en vraagt of € 220.000,- het beste besteed is aan ondernemers met terrassen of aan alle ondernemers.

De heer **Loois**:
- meent dat minstens 60% van de horecaondernemers in Hilversum een terras heeft en wil nadenken over het solidair verdelen van de precario-opbrengsten;
- heeft in de afgelopen periode veel contacten gehad met ondernemers zonder terrassen; het lukt niet altijd ondernemers met een gezamenlijk belang bij elkaar te krijgen;
- roept mensen die getroffen zijn als horecaondernemer op met hem contact op te nemen om toch op een effectieve manier iets in de openbare ruimte te doen; daartoe weet hij een traject binnen de gemeente te bewandelen;
- stelt dat ondernemers ook zelf aan de slag moeten gaan.

De **PvdA**:
- wil als gemeente oppassen te gaan denken in de meest makkelijke en voor de hand liggende oplossing, terwijl anderen in de steek worden gelaten.

De **ChristenUnie**:
- vraagt aandacht voor zzp'ers die dat vanuit baanverlies en uit bittere armoede zijn geworden; zij kunnen richting een baan in loondienst worden begeleid; Covid is een kans om daar bewuster bij te helpen.

Hart voor Hilversum:
- ziet bij zzp'ers vaak situaties van zware aangegane lasten en een hoog oplopende schuldenlast; zij lopen vaak tegen dichte deuren aan; de ombudsman heeft daarvoor een meldpunt geopend;
- suggereert het instellen van een voorziening voor microkredieten; uit het fonds van de ROM-Utrecht is er wellicht ruimte voor zo'n voorziening;
- vraagt of het college voelt voor een traject hen te herintroduceren op de arbeidsmarkt;
- opteert voor huurkorting voor niet goed draaiende non-food winkels; gevraagd wordt hoe het college tegen deze problematiek aankijkt en of het al verzoeken om bemiddeling heeft gehad;
- prijst de marktkooplui voor het invulling geven aan coronamaatregelen op de markt;
- vraagt of het college speelruimte ziet om op een creatieve manier meer marktkramen toe te laten, ook op de non-foodsector;
- roept de heer Loois op de horecasector bij elkaar te houden en solidariteit te laten betrachten tussen horecaondernemers met en zonder terras in de periferie.

Democraten Hilversum:
- vraagt aandacht voor de transformatie van winkels naar woningen; twijfelt of het forse aantal transformaties van 500 tot 600 in het centrum mogelijk is;
- stelt vast dat de werkloosheid in Hilversum eind 2019 3,1% bedraagt tegenover landelijk 3,4%; de regio Gooi en Vechtstreek doet het verhoudingsgewijs goed en is het minst getroffen;
- wil weten waarom de bijlage op het gebied van menselijk kapitaal bij de stukken is gevoegd;
- vindt microkredieten verstrekken via de ROM-Utrecht interessant;
- is benieuwd of beleid op het gebied van kantoren wordt bijgesteld vanwege minder behoefte daaraan.

D66:
- meent dat de gemeente heel goed bezig is buiten de kaders te kijken en heel veel heeft bereikt;
- was even stil van de inbreng van de heer Loois, omdat 7 van de 10 horecazaken technisch failliet zijn en wil daaruit met elkaar komen; wil de taskforce voortzetten;
- vindt het van belang Hilversum weer opnieuw bruisend centrum van het Gooi te laten zijn; daartoe is de omgang met leegstand van belang;
- ziet geen perfecte oplossingen, maar wil dingen wel doen en wendbaar zijn;
- kijkt uit naar het economisch perspectief van de wethouder en of dat coronaproof is;
- wenst meer info over de TONK, welk instrument niet lijkt te voldoen aan wat Hilversummers nodig hebben;
- vraagt of er meer toestroom is naar de bijstand;
- vraagt een update over de MKB-deal.

Hilversums Belang:
- stelt vast dat het zware scenario van de corona-impactanalyse nu aan de orde is;
- vraagt wat een compacter centrumgebied en transformatie van winkels naar wonen kost;
- constateert een toenemende vraag naar goedkope en betaalbare sociale huurwoningen en informeert naar de inzet van middelen voor de snelle bouw daarvan;
- wijst op het risico bij grote projecten dat ontwikkelaars andere keuzen gaan maken in verband met teruglopende financierbaarheid; wil het Philipsproject niet kwijtraken.

Het **CDA**:
- ondersteunt het pleidooi van de heer Loois en heeft ook contact met een aantal ondernemers die aangeven hoe hoog de nood is; creatieve oplossingen zijn daarom nodig;
- heeft zorgpunten over ondernemers die buiten beeld zitten;
- stelt dat de raad zichzelf ook moet afvragen hoe ver de gemeente qua ondersteuning moet gaan, gezien de al landelijk beschikbare middelen.

Leefbaar Hilversum:
- ziet klein en groot leed;

- vindt het goed allen gelijk te behandelen, en niet dat de een wel hulp krijgt en de ander niet; in dezen geldt voor de fractie het gezegde: gelijke monniken, gelijke kappen;
- ziet nog veel mensen buiten de regels vallen en vraagt hoe men dat kan voorkomen;
- vraagt zich af of het mogelijk is om regionaal een andere benadering te hebben en een pilot uit te voeren, waarbij zaken uit te proberen zijn, zodat bijvoorbeeld Zeeman en Kruidvat beide hun winkels kunnen openen;
- hecht aan maatwerk;
- onderkent de sociale en emotionele gevolgen niet.

De **SP**:
- vindt het belangrijkst voor de economie dat mensen geld kunnen uitgeven; inkomensdaling is daarom een groot probleem;
- vraagt aandacht voor de TONK-regeling die niet alleen bestemd is voor ondernemers; er zou daarbij geen vermogenstoets moeten zijn, omdat minister Koolmees heeft gezegd gemeenten meer geld te geven;
- wil inkomensmaatregelen voor de meest kwetsbaren terugdraaien;
- stelt voor om de investering in het MKB-fonds nog even vast te houden, als een investering voor de lange termijn; het Stadsfonds zou moeten doen wat ze moet doen en overkappingen voor horeca meebetalen.

Wethouder **Kuipers**:
- ziet een behoefte om de ergste nood te lenigen;
- ziet dat het Rijk generieke maatregelen heeft afgekondigd, zodat het leveren van maatwerk een hoop werk is en veel capaciteit vraagt;
- constateert dat veel ondernemers 2020 redelijk doorgekomen zijn; de lockdown van de horeca vanaf oktober en de retail vanaf december nekt een hele hoop ondernemingen; de rijksregelingen daarvoor zijn magertjes; de partnertoets is desastreus voor veel mensen die een Tozo-uitkering aanvragen; Hilversum heeft gekozen voor het doen van een generieke uitkering;
    - de **SP** herkent zich niet in die woorden, omdat de brief van minister Koolmees vermeldt dat de TONK-regeling niet generiek uitgevoerd moet worden; wethouder **Kuipers** hoort van ondernemers dat ze letterlijk geen geld meer hebben, zodat het college is gekomen met een MKB-fonds, met de bedoeling de geldnood op korte termijn te lenigen; steeds komt men erachter dat het te weinig is en ondernemers betalen daar nu de prijs voor;
    - de **SP** meent dat de wethouder best risico mag nemen gezien de woorden van minister Koolmees; de TONK-regeling is ook voor anderen dan ondernemers, zoals werknemers die hun baan verliezen en geen recht meer hebben op een uitkering en zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen en geen aanspraak kunnen maken op de Tozo; ook is die bedoeld voor burgers die al in 2020 in een WW- of bijstandsuitkering zijn gestroomd of voor wie de hoogte van de uitkering onvoldoende hoog is om de vaste lasten te betalen; de regeling moet er ook voor hen zijn; wat haar betreft wordt de Tozo-regeling aangepast en brengt het college de kaders daarvan naar de raad; wethouder **Wolthers** beaamt dat de TONK voor de doelgroep is die de SP noemt en die lenigt de nood maar zeer matig; zij verwacht € 600.000,- van het Rijk en plust € 1 miljoen bij; zij heeft contact hierover met de minister gehad en verwacht een dezer dagen antwoord;
    - de **PvdA** vindt interessant aan de TONK dat die niet alleen voor ondernemers geldt en vraagt waarom het college kiest geld voor het MKB uit te trekken en een strenge grens te trekken wat betreft de TONK; wethouder **Kuipers** antwoordt dat men geld maar één keer kan uitgeven; ondernemers hebben geen geld, maar wel kosten; het is goed na te denken over hoe andere groepen te helpen zijn; wethouder **Wolthers** wil middels programma's zzp'ers naar ander werk geleiden; Zorgstart is een van de initiatieven, daarvoor zijn al 200 meldingen gedaan;

    - de **SP** weet dat dik een miljoen euro in de coronapot zit om de TONK op te plussen en wat dat betreft mag het college gewoon risico's nemen; wethouder **Kuipers** is dat duidelijk;
    - de **VVD** vraagt of de toolbox compleet is en wijst op garantiemogelijkheden voor leningen; wethouder **Kuipers** kijkt naar de taskforce om het beste te helpen en heeft nog geen vraag gehad om garanties te verstrekken; alle gedane suggesties zijn mee te nemen;
- kan nooit instaan voor alle schulden en daarvoor moet het Rijk een riante regeling treffen;
- kijkt breder dan alleen naar horecaondernemers met terrassen en hoe de sector door de crisis heen te helpen is;
- werkt aan een regionaal mobiliteitscentrum, ook voor zzp'ers;
- heeft binnen de ROM duidelijke afspraken welke bedrijven daarvoor in aanmerking komen: dat zijn start-ups; hij kijkt wat met microkredieten mogelijk is;
- vindt het niet de rol van de overheid om te bemiddelen over huurkorting voor ondernemers;
- kijkt wat er mogelijk is om de markt te vergroten, maar daarvoor moet er ook ruimte zijn;
- verneemt van ondernemers in de retailsector dat er op retailgebied veel verandert, zodat in de komende periode aan de centrumvisie te werken is;
- is druk met de human capital agenda;
- vindt in een crisis bijsturen op de kantorenmarkt erg lastig, de vierkante meters voor kantoren zullen veranderen;
- erkent de verschuiving van fysieke naar online winkels, corona heeft die verschuiving versterkt; de gemeente moet daarmee aan de slag en heeft een nog grotere opgave om het centrumgebied en andere winkelgebieden interessant te maken;
- vindt het lastig om nu te bepalen of het economisch perspectief coronaproof is; het is nu lastig om het toekomstbeeld in kaart te krijgen;
- onderzoekt hoe het Circusterrein kan worden en wil nadenken of men ruimte voor ondernemen wil omkatten tot woningen;
- meent dat het aan de raad is om te bepalen wat men over heeft voor steun;
- ziet dat veel mensen buiten de regels vallen;
- wijst op field lab-regelingen vanuit het Rijk om te experimenteren;
- stelt vast dat de beschikbare regelingen nu aan de magere kant zijn;

De **SP**:
- herinnert aan het onlangs genomen besluit van de landelijke coalitie om ondernemers 100% te compenseren, waarmee de Tweede Kamer akkoord is gegaan
- roept het college op om met de gemeente Zoetermeer contact op te nemen, een met Hilversum vergelijkbare stad met 124.000 inwoners, die regelingen vele malen ruimhartiger, zonder vermogenstoets invoert en die veel minder bureaucratisch is; contact is op te nemen met de heren Rossier en D66-wethouder Paalvast.

Leefbaar Hilversum:
- vraagt of het idee is of mensen die problemen ervaren hulp zoeken en of daarop zicht bestaat.

Tweede termijn inspreker.
De heer **Loois**:
- is blij met de korte lijnen en doeltreffendheid en wil die blijven vasthouden;
- wil niet beslissingen vooruit laten schuiven.

Wethouder **Kuipers**:
- vraagt zich af of de TVL daadwerkelijk naar 100% gaat;
- heeft een collegebesluit genomen, maar wil altijd leren van anderen en kijkt in hoeverre de gemeente Zoetermeer het anders doet;
- spreekt ondernemers, ook via de uitvoeringsinstellingen, maar lang niet iedereen; ondernemers hopen dat ze binnenkort open kunnen gaan; de gemeente krijgt niet de ruimte om zelf keuzes te maken; openen is de enige weg naar een veilige haven.

Discussie over sociaal maatschappelijke aspecten
Mevrouw **Keita (Versa Welzijn)**:
- heeft de afgelopen jaren een sterke Hilversumse welzijnsaanpak ontwikkeld, waarnaar andere gemeenten met interesse kijken, van welke aanpak de kracht zich bij de start van de crisis bewees:
- noemt als pijler van de welzijnsaanpak de focus op veerkracht die men het meest samen heeft;
- vindt, stimuleert en verbindt de veerkracht in de wijken, waar Versa duurzaam is; opbouwwerk is daarbij is een belangrijke schakel, die er gelukkig in alle wijken is;
- werkt in toenemende mate integraal samen in de wijken, ook met Wmo-consulenten en sinds kort ook met ambulante begeleiders;
- adviseert voor de komende tijd de pijlers onder het beleid van veerkracht, samenredzaamheid en wijkgericht samenwerken vast te houden;
- adviseert tevens niet in de valkuil te vallen van het bestrijden van allerlei kwetsbaarheden met tijdelijke middelen;
- ziet wel zaken die aandacht en versterking behoeven, zoals kinderen en hun ouders, die het ontzettend lastig hebben in deze tijd;
- probeert het kinderwerk zoveel mogelijk te laten doorgaan, dat zich sterk heeft opgesteld in huiswerkbegeleiding en contact met het onderwijs; kinderwerk is er nog niet in alle wijken voldoende vertegenwoordigd; Versa kan daar dus nog meer bieden;
- vraagt verder aandacht voor ouderen en mantelzorgers;
- noemt eenzaamheid een bekend probleem, waarvoor een project ‘Samen is beter’ in Hilversum loopt;
- pleit ervoor het eenzaamheidsproject goed door te ontwikkelen, meer aandacht te geven aan mantelzorgers en de digitalisering door te zetten;
- vraagt meer plekken voor dagopvang;
- stelt vast dat er heel veel landelijke middelen voor jongeren beschikbaar zijn;
- wil de goede ingezette lijn vasthouden en kijken wat er te versterken is.

De **VVD**:
- vraagt of ook al een digitale vorm van jongerenwerk plaatsvindt.

Mevrouw **Keita (Versa Welzijn)**:
- antwoordt dat online jongerenwerk ook een enorme vlucht heeft genomen.

Hart voor Hilversum:
- vraagt of het college kan aangeven hoe soepel het omgaat met de vrijwilligersvergoeding voor bijstandsgerechtigden, nu zij niet voldoende aantal uren hebben kunnen maken;
- verwacht dat sociale uitkeringen niet stijgen, maar de kosten van levensonderhoud wel en vraagt of het college voldoende op de hoogte is van die problematiek en bereid is onderzoek te doen naar de impact van coronamaatregelen bij uitkeringsgerechtigden op de korte en lange termijn;
- verwacht van wijkcentra en buurthuizen de schouders eronder te zetten en vraagt hoe zij worden gesteund om de winter door te komen en of zij de verbindende rol weer kunnen spelen;
- is benieuwd of het college een goed beeld heeft van sport en andere vormen van vrijetijdsbesteding die getroffen worden en of het bereid is daarnaar onderzoek te laten doen;
- vraagt speciale aandacht om in communicatie te denken aan doelgroepen die het Nederlands onvoldoende beheersen.

De **PvdA**:
- constateert nog niet toe te komen aan het politieke debat;
- wil het debat hoe men uit de crisis komt nog in de breedte gaan voeren;
- brengt naar voren dat persoonlijk contact nodig is om veerkrachtig te kunnen zijn, waaraan het laatste jaar een schrikbarend tekort is geweest;

- heeft in haar motie gepleit voor een integrale aanpak, waarbij elementen met elkaar in aanraking komen, en waarbij zij elkaar versterken.

Het **CDA**:
- adviseert aan te sluiten bij bestaand beleid en dat te intensiveren, zoals bij eenzaamheidsbestrijding en het vrijwilligerswerkbeleid;
- wil daarvoor meer middelen vrij maken;
- suggereert de speeltuinen beter te ondersteunen, zoals de Zoutkeet en vraagt of die voldoende middelen beschikken;
- informeert of aansluiten bij het Preventieakkoord mogelijk is, dat middelen biedt om de crisis te bestrijden;
- wil plannen ontwikkelen voor de zorg, waar banen worden gecreëerd, en de energietransitie, die vraagt om isolatie, waartoe het energiedienstenbedrijf een pijler kan zijn; de fractie wil daarvoor een plan zien.

Democraten Hilversum:
- is blij met het nemen van maatregelen tegen onderwijsachterstanden en voor jongerenopvang;
- informeert of problemen met eenzaamheid en depressies verergeren en hoe het staat met het jeugdhuisbezoek; deze onderwerpen hebben voor de fractie prioriteit;
- wijst op de eenzaamheidsmonitor die de coalitie in Den Haag tegen eenzaamheid inzet, een samenwerkingsverband met Deloitte en KPN; wellicht kan Hilversum die monitor gebruiken om eenzaamheid goed in beeld te brengen;
- vraagt hoe de verbinding tussen horeca, retail en cultuur in solidariteit uitpakt, bijvoorbeeld bij verruiming van terrassen en extra inkomsten;
- merkt dat de anderhalve meter taskforce erg gewaardeerd wordt; zoiets kan ook gebeuren met jongeren als het gaat om vrijetijdsbesteding en sport.

Hilversums Belang:
- vraagt het college meer aandacht voor mensen met een beperking en ook te kijken naar sociaal-maatschappelijke organisaties, zoals De Zonnebloem;
- vraagt aandacht voor mensen in de financiële shit die in de periode zitten tussen een aanvraag en het toekennen daarvan; zij zijn groot in aantal, 80 huishoudens die een tijdelijk noodpakket zouden moeten hebben; het college wordt daartoe gevraagd om een overbruggingsbedrag of te zorgen dat de aanvraagtermijn extra kort wordt zodat noodopvang via de voedselbank niet meer nodig is.

D66:
- benadrukt blij te zijn dat het college het D66-tienpuntenplan ondersteunt;
- is blij te komen tot een gemeenschappelijke aanpak met alle scholenkoepels;
- wil met cultuur- en sportaanbieders kijken wat er wel kan;
- pleit ervoor te blijven communiceren; de jeugd worden gevonden en daarmee wordt het gesprek aangegaan; van belang is dat te blijven doen;
- is benieuwd in hoeverre de Jongerenraad daarbij een rol kan spelen;
- wil wat betreft onderwijs denken in kansen en vraagt welke lessen voor de toekomst te trekken zijn;
- wijst op subsidies voor ventilatie-installaties in schoolgebouwen en informeert naar de voortgang wat dat betreft;
- vraagt wat de gemeente extra kan betekenen ten aanzien van binnensport.

De **VVD**:
- ziet twee prioriteiten: het bestrijden van toenemende kansongelijkheid en het stimuleren van bewegen;
- wil iedereen de kans geven om vitaal uit de crisis te komen;
- geeft complimenten voor de veerkracht in de samenleving;

- informeert of er plannen zijn om ontmoetingsplekken voor het voortgezet onderwijskinderen te creëren;
- gaat het er vooral om mensen in beweging te houden; de Winter Games zijn in vele steden uitgevoerd en gevraagd wordt of het college dat initiatief kent en daaraan gevolg wil geven; **Hilversums Belang** meent dat verenigingen essentieel zijn om mensen te laten sporten; de **VVD** is het daarmee eens en wil verenigingen laten ondersteunen voor hun continuïteit; van verenigingen die nog dicht zijn gaan mensen echter niet in beweging komen; jongeren moeten vooral in beweging worden gehouden;
- vraagt of in het instrumentarium rondom welzijn nog nieuwe instrumenten nodig zijn, die tijdelijk op te tuigen zijn om de bijzondere problematiek het hoofd te bieden;
- vraagt of het college iets doet om impuls te geven aan stageplaatsen.

GroenLinks:
- noemt het steunen van wijkgericht werken belangrijk, evenals aandacht voor de schuldenproblematiek;
- vraagt of het college ruimte ziet om voor- en vroegschoolse educatie ondersteuning te geven;
- informeert of het college met vluchtelingenwerk contact heeft over statushouders en daarop actie onderneemt.

De **SP**:
- ondersteunt het op orde houden van de basis;
- doet een dringend beroep op jeugdbescherming en –opvang';
- onderschrijft de noodzaak tot extra dagopvang en dagbesteding;
- vraagt het college met woningcorporaties in gesprek te gaan over kwetsbare huurders, huurachterstanden en overlastsituaties om te kijken of met (inkomens)regelingen tot oplossingen is te komen;
- ondersteunt het betoog over anderstaligen en statushouders;
- ondersteunt het betoog van de VVD over kansenongelijkheid; wil € 1 miljoen extra beschikbaar stellen voor het onderwijskansenbeleid;
- ziet ook de in between'ers en juist de TONK-regeling kan daar een belangrijke rol spelen, bij vereenvoudiging en automatisering van aanvragen;
- heeft De Stolpe nodig om daklozen op te vangen en ontvangt graag meer informatie over de opvang van dak- en thuislozen;
- vraagt veel aandacht voor het sociaal domein, omdat de wachtlijsten heel hoog zijn en veel mensen tussen wal en schip terechtkomen;

De **ChristenUnie**:
- gaat het er vanavond om een heel goed beeld te krijgen van wat er allemaal speelt; zij heeft behoefte aan informatie; de **PvdA** heeft dat ook om tot oordeelsvorming over te kunnen gaan; de **ChristenUnie** is van mening al te veel in oplossingen te denken, terwijl het probleem nog niet helder is;
- wil goed in kaart krijgen wat er aan de hand is en wat er anders is met Covid en wie verantwoordelijk is, dat is niet alleen de overheid; uiteindelijk gaat het om relaties aangaan bij het oplossen van eenzaamheidsproblematiek;
- vindt het heel belangrijk pogingen te doen om de pijn als gevolg van de Covid-problematiek eerlijker te verdelen; men moet daarom niet bang zijn om geld uit te geven;
- is niet bang om een reserve aan te spreken.

Leefbaar Hilversum:
- stelt dat ontmoeten en het sociale leven belangrijk zijn in de crisis, waar men kracht zou moeten zoeken; niemand mag elkaar echter ontmoeten van de overheid; door elkaar te helpen krijgen mensen ook weer een goed gevoel;
- wil meer ad hoc en flexibeler met regelgeving kunnen omgaan.

Wethouder **Voorink**:

- geeft aan dat de sportclubs het ontzettend zwaar hebben, maar tegelijk gebeuren er prachtige dingen;
- helpt de sportverenigingen met betalingsregelingen en kwijtschelding van huren; als er meer nodig is kunnen verenigingen aan de bel trekken bij de gemeente;
- weet dat binnensportverenigingen de weg weten te vinden naar de buitensport; sportverenigingen helpen daarbij elkaar; commerciële organisaties helpen verenigingen;
- is heel trots op de buurtsportcoaches, die nagaan wat er te doen is om buitensportactiviteiten te versterken; **Leefbaar Hilversum** vraagt of coaches in te zetten zijn voor andere leeftijdscategorieën; wethouder **Voorink** wil kijken of zij ook andere doelgroepen dan jongeren en senioren kunnen bereiken; vaak hebben 18 tot 65-jarigen gebrek aan tijd;
- is ook bekend met de Winter Games;
- denkt na wat nog meer kan met bewegen buiten;
- heeft in de eerste en tweede coronagolf het voor dak- en thuislozen heel goed gedaan en gaat nadenken over effecten post-corona; geprobeerd wordt de wachtlijst voor beschermd wonen weg te werken.

Wethouder **Walters**:
- neemt de suggestie van het aanbieden van kinderwerk in alle wijken mee;
- werkt nog aan nieuw beleid voor mantelzorgondersteuning;
- heeft aandacht voor het meer digitaal vaardig maken van mensen;
- verkent het kunnen organiseren van een open inloop bij de dagopvang;
- houdt de vinger aan de pols bij het jongerenwerk; met name jongeren hebben verlies van bijbanen, perspectief en motivatie en hebben te maken met depressie; het is dus belangrijk met jongeren in contact te komen;
- heeft goed contact met Versa waar de buurthuizen onder ressorteren; ze hebben ook minder kosten vanwege minder opening; vanwege minder activiteiten valt dat onder de betrachte coulance bij subsidies;
- heeft contact met De Zoutkeet en De Meent die ook een ontmoetingsplek/buurthuis hebben;
- vindt clubs zonder subsidie moeilijker te bereiken, maar zij nemen soms ook contact met de gemeente op; veel clubs rooien het echter nog wel;
- vindt het zeker van belang creatief te blijven met communiceren;
- onderschrijft meer in te zetten op wat onlangs is gestart met eenzaamheidsbestrijding en versterking van het vrijwilligersbeleid;
- erkent dat mensen een goed gevoel krijgen door elkaar te helpen; deze week staat in de Gooi en Eembode een pagina met organisaties die er zijn voor vrijwillige thuishulp;
- is bezig met het lokaal starten van een preventieakkoord en zet vooral in op bewegen buiten; mensen kunnen elkaar ontmoeten;
- zal kijken naar de eenzaamheidsmonitor van Den Haag;
- gaat de vastgestelde lokale inclusieagenda verder vormgeven en uitvoeren; de eenzaamheidsacties van ‘Samen is leuker’ zijn er ook voor mensen met een beperking;
- weet dat de dagbesteding deels open is, maar wel minder dan voorheen;
- zag goede suggesties in het D66-tienpuntenplan;
- blijft communiceren;
- beschikt alleen over een kinderraad en niet over een jongerenraad;
- gaat de Diabetes Challenge promoten;
- zal ontmoetingsplekken voor jongeren in de bibliotheek weer bekijken als men elkaar weer mag ontmoeten;
- heeft rond Kerst allerlei activiteiten voor jongeren en kinderen gedaan;
- vindt het structureel belangrijk om mensen digitaalvaardig te maken, ten behoeve van het verkleinen van de kansongelijkheid;
- heeft nog niet gesproken met het college over het opschalen van buurtsportcoaches;
- is volop bezig met jeugd, welzijn en zorg en verkent om meer te doen aan dagopvang;
- erkent dat Hilversummers ook een rol hebben bij het samen de veerkracht opbouwen;
- wacht op meer kansen om elkaar binnen te kunnen ontmoeten.

Burgemeester **Broertjes**:
- kijkt voor de zomervakantie of nog een nieuwe verkiezing voor de kinderburgemeester uit te schrijven is; de oude kinderburgemeester is nu nog steeds in functie.

Wethouder **Wolthers**:
- heeft nog geen urgentie gezien om onderzoek te doen naar de impact van corona op bijstandsgerechtigden; volgend jaar wordt wel een minima effect rapportage gehouden, waarbij de genoemde effecten zijn mee te nemen;
- kan voor mensen die een aanvraag voor een uitkering hebben lopen een voorschot verstrekken;
- kan mensen die in de problemen dreigen te komen actief informeren over de mogelijkheden van schuldhulp, maar zover probeert de gemeente het niet te laten komen;
- gaat coulanter om met de uren vrijwilligerswerk ten aanzien van bijstandsgerechtigden; bezien wordt hoe lang mensen al vrijwilligerswerk doen en aan de hand daarvan wordt bepaald of iemand een vrijwilligerspremie krijgt;
- merkt op dat Zorgstart een doorslaand succes is, vanwege de aanmelding van 200 mensen vorige week; de kunst is om interventies op de arbeidsmarkt zo werkbaar mogelijk te maken; het **CDA** wil meer weten over de verhouding tussen WW'ers en bijstandsgerechtigden; wethouder **Wolthers** ziet het aantal WW'ers en bijstandsgerechtigden oplopen; zij komt daarop binnenkort bij de commissie terug als het komende dashboard aan de orde komt;
- nuanceert de mededeling in de presentatie gedaan dat onderwijsachterstanden groter zijn dan gedacht; alle leerlingen hebben onderwijsvertraging opgelopen; er is ook zorg om leerlingen die onderwijsachterstand hebben opgelopen; er zijn ook leerlingen die juist nu wel naar lessen gaan, terwijl ze dat vroeger niet konden opbrengen; de kunst is met rijksmiddelen het gedifferentieerde beeld op te pakken en iets te doen met leerlingen waarover er zorg is; daarbij wordt het tienpuntenplan van D66 meegenomen;
- heeft geïnventariseerd welke scholen een probleem hebben met thuisonderwijs en bezien is op welke locaties scholen terecht kunnen; op het raadhuis is er daarvoor echter te weinig ruimte;
- werkt aan initiatieven om stageplaatsen te ondersteunen;
- roept bedrijven op zich te melden als zij scholieren stageplaatsen kunnen bieden.

Mevrouw **Keita (Versa Welzijn):**
- licht toe dat buurthuizen het hele jaar al zo open mogelijk zijn; aldaar is ook veel plek voor huiswerkbegeleiding;
- vindt buurtsportcoaches een mooi voorbeeld van wijksamenwerking; er zijn meer plannen in ontwikkeling voor meer sport voor jong en oud;
- pakt alle eenzaamheidsvragen in het plan 'Samen is leuker' goed op; op een enquête zijn meer dan tweehonderd reacties gekomen en aan de hand daarvan worden positieve aandachtspunten gezocht om in buurten mee aan de slag te gaan;
- kondigt een jaaragenda voor de raad aan, waarmee die kan aansluiten op activiteiten in wijken.

Leefbaar Hilversum:
- informeert naar een lespakket naar aanleiding van corona dat ook aandacht heeft voor emotionele gevolgen van de crisis.

Wethouder **Wolthers**:
- beschikt niet over een specifiek lespakket, maar er is wel aandacht voor scholieren waar het spaak loopt; dat gebeurt vanuit de scholen zelf;
- probeert met beschikbaar gestelde rijksmiddelen nog specifieker op situaties in te gaan en eventuele kansen te benutten.

Discussie over kwetsbare doelgroepen
Deze vindt plaats in een extra commissievergadering op 25 maart a.s.

Discussie over gezondheidseffecten
Deze vindt plaats in een extra commissievergadering op 25 maart a.s.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.50 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van 31 maart 2021.

De griffier,	De voorzitter,
P.M.H. van Ruitenbeek.	P.I. Broertjes.